

Försäkringsvillkor FS132

Allriskförsäkring för fastighet

Gäller från 1.1.2022

Innehållsförteckning

1	Definitioner och centrala begrepp i anslutning till den försäkrade egendomen och ersättning av skador
1.1	Försäkringsobjekt
1.1.1	Byggnad
1.1.2	Sedvanliga konstruktioner som finns på tomten och lös egendom som hör till underhåll av byggnader
1.1.3	Jordmån, gårdsområdets ytkonstruktioner och planteringar
1.1.4	Hysesinkomst
1.2	Försäkringsbelopp
1.3	Försäkringsvärde
1.4	Återanskaffningsvärde
1.4.1	Återanskaffningsvärde utan försäkringsbelopp i euro
1.4.2	Återanskaffningsvärde i euro som försäkringstagaren meddelat
1.5	Dagsvärde
1.6	Verkligt värde
1.7	Överenskommet värde (förstariskförsäkring)
1.8	Restvärde
1.9	Åldersavdrag
1.10	Självrisk
1.11	Giltighetsområde
1.12	Giltighetstid
1.13	Underförsäkring
1.14	Överförsäkring
2	Skadebelopp
2.1	Skadebelopp enligt återanskaffningsvärde
2.1.1	Skatteförfattningars inverkan på skadebelopp
2.1.2	Inverkan av ändring i byggbestämmelserna på byggnadens skadebelopp
2.1.3	Skadebelopp för planteringar på byggnadens gårdsområde
2.1.4	Skadebelopp för anordningar och system
2.1.5	Skadebelopp för leasingegendom
2.1.6	Utredningskostnader för skada
2.1.7	Forceringskostnader
2.1.8	Reparationer, underhålls-, service- och förbättringsarbeten
2.1.9	Mikrobundersökningar
2.1.10	Restvärdets inverkan på skadebelopp
2.1.11	Åldersavdrags inverkan på skadebelopp
2.2	Skadebelopp enligt dagsvärde
2.3	Skadebelopp enligt överenskommet värde (förstariskförsäkring)
2.4	Skadebeloppet för hyresinkomst
3	Ersättningsbelopp
4	Utbetalning av ersättning
5	Övriga bestämmelser
5.1	Anmälan om skada och skadeinspektion
5.2	Uppgifter som behövs för utredningen av en skada
5.3	Beställare av reparationer och återanskaffning
5.4	Fennias rätt att lösa in skadad egendom och betala ut ersättning
5.5	Återbetalning av ersättning

- 5.6**   **Försäkringens giltighet och försäkringspremie efter ett försäkringsfall**
- 6**   **Skador som ersätts samt begränsningar, åldersavdrag och förhöjda självrisker i anslutning till dem**
- 6.1**   **Sakskador som ersätts**
- 6.2**   **Övriga kostnader som ersätts**
- 6.3**   **Ersättningsbegränsningar**
- 6.3.1   Översvämning
- 6.3.2   Epidemi
- 6.3.3   Planerings-, tillverknings-, material-, byggnads-, monterings- och arbetsfel
- 6.3.4   Brand- och explosionsskador
- 6.3.5   Skador till följd av naturfenomen
- 6.3.6   Brottskador
- 6.3.7   Läckageskador
- 6.3.8   Övriga ersättningsbegränsningar
- 6.4**   **Åldersavdrag**
- 6.4.1   Kostnader för omläggning och förnyelse av lås
- 6.4.2   Läckageskador
- 6.4.3   Skador när husteknik gått sönder
- 6.5**   **Förhöjda självrisker**
- 6.5.1   Bygg-, installations- och reparationsarbeten
- 6.5.2   Heta arbeten
- 6.5.3   Skråmor och smuts
- 6.5.4   Vätska, ånga eller gas som strömmat ut ur vattenarmatur eller bruksanordning
- 6.5.5   Vätska, ånga eller gas som strömmat ut ur ventil, kran eller duschanordning som lämnats öppen

Allriskförsäkring för fastighet

Allriskförsäkringsvillkoren för fastighet fastställer innehållet i försäkringsavtalet tillsammans med de allmänna avtalsvillkoren, försäkringsbrevet och de specialvillkor och säkerhetsföreskrifter som anges i försäkringsbrevet. När försäkringen tecknades har man kunnat avtala om specialvillkor som utvidgar eller begränsar försäkringsskyddet. Dessa anges i försäkringsbrevet.

De byggnader som är försäkringsobjekt samt deras volym eller försäkringsbelopp anges i försäkringsbrevet.

1 Definitioner och centrala begrepp i anslutning till den försäkrade egendomen och ersättning av skador

1.1 Försäkringsobjekt

1.1.1 Byggnad

Försäkringsobjekt är den byggnad som anges i försäkringsbrevet. Byggnaden omfattar fast monterade konstruktioner, möbler och ytbeläggningar, som försäkringstagaren äger, till dessas ursprungliga skick, eller till förnyad standard i hela byggnaden om dessa senare förnyats.

Byggnaden omfattar även fast monterad och annan husteknik till dess ursprungliga skick, eller till förnyad standard i hela byggnaden om dessa senare förnyats.

A Med fast monterad husteknik avses följande:

- Anordningar, utrustningar och maskiner för elektrifiering, uppvärmning, avkylning, ventilation, vattendistribution, avlopp, brandsläckning, övervakning, larm, dataöverföring, styrning och reglering som är fast monterade och tjänar byggnadens användning samt ledningar, kablar, rör, kanaler och cisterner som hänför sig till dessa i byggnaden och på tomten samt anslutningsledningar, -kablar, -rör och -kanaler fram till den allmänna anslutningen. Ledningar, kablar, rör och kanaler utanför byggnaden är försäkrade högst 100 meter från byggnaden. Begränsningen i meter gäller inte röret för värmeuppsamling i jordvärmesystem.
- Hissar och rulltrappor som tjänar byggnadens användning.
- Ytterdörrar avsedda för varutransport i affärs-, produktions- och lagerlokaler som används inom den affärsverksamhet som bedrivs i byggnaden.
- Värmestolpar eller -uttag för fordon och laddningsstationer för elbilar.
- Solpaneler inklusive reglage som tjänar byggnadens användning.

B Med annan husteknik avses följande:

I en byggnad som är avsedd för permanent boende omfattar den försäkrade hustekniken även en tvättmaskin, mangel och torktumlare i en tvättstuga i invånarnas gemensamma bruk samt kylanläggningar i kallutrymmen i invånarnas gemensamma bruk och bastuugnen i en bastu i invånarnas gemensamma bruk.

Till försäkringsobjekt hör utöver ovannämnda också kylskåp, diskmaskiner, bastuaggregat, spisar och spisfläktar i lägenheterna enligt lägenhetens ursprungliga utrustningsnivå.

Försäkringsobjekt är dock inte följande:

- Delar av och lokaler och ändringar i byggnaden för vilkas byggande man inte fått ett behövligt bygglov eller åtgärdstillstånd eller för vilka man fått ett nekande svar på ansökan om åtgärdstillstånd.
- Maskiner, anordningar, utrustningar, cisterner, röret, ledningar, konstruktioner, möbler och ytbeläggningar som enbart tjänar sådan affärs-, produktions- eller hobbyverksamhet eller någon annan motsvarande verksamhet som utövas i byggnaden.

- Konstruktioner och utrustningar som balkong- och specialglas, reklamskyltar och -tejp, markiser, antenner och övervaknings- och larmanordningar som aktieägaren, hyresgästen eller någon annan som använder byggnaden har skaffat och äger.
- Byggkonst som statyer, skulpturer, reliefer, vägg- och takmålningar.
- Konstruktioner under byggnadens grundsula, som pålningar och avlastning av grunden.
- Anordningar och utrustningar som används för att hålla plan eller passager som är belägna utomhus eller i lokaler som inte är värmeisolerade fria från is samt ledningar, kablar, kanaler och cisterner i anslutning till dem.
- Uppvärmningsanordningar med en effekt på över 1 MW eller som även tjänar andra byggnader än de byggnader som försäkrats med denna försäkring.
- Kylanordningar och -ämnen i fryshus och kylförvaringsbyggnader.

1.1.2 Sedvanliga konstruktioner som finns på tomten och lös egendom som hör till underhåll av byggnader

Utöver byggnaden omfattar försäkringsobjektet även följande som försäkringstagaren äger:

- Fast monterade staket och portar och fast byggda sedvanliga konstruktioner som finns på byggnadens tomt sammanlagt högst upp till 10 000 euro. Försäkringsobjekt är dock varken strandkonstruktioner eller bryggor över 20 m².
- Carportar, avfallstak och andra motsvarande tak på högst 40 m² som finns på byggnadens tomt.
- Lager och gårdsbyggnader som inte är värmeisolerade på högst 20 m² och som finns på byggnadens tomt.
- Sedvanliga verktyg och arbetsmaskiner med en effekt på högst 5 kW inklusive bränsle, vilka enbart används för underhåll av byggnaden och dess gårdsområde. Försäkringsobjekt är dock inte båtar, pråmar, fartyg, luftfarkoster och modellflygplan.
- Bränslen som används för uppvärmning av byggnaden högst upp till 10 000 euro.
- Anordningar och inventarier som är avsedda för gemensamt bruk i anslutning till permanent boende i privathushåll, till exempel inventarier i ett hobbyrum som är i invånarnas gemensamma bruk i ett bostadshöghus.

1.1.3 Jordmån, gårdsområdets ytkonstruktioner och planteringar

Försäkringsobjekt är utöver byggnaden också byggnadens jordmån samt ytkonstruktioner och planteringar på gårdsområdet.

Per skada ersätts följande:

- Trädbestånd och planteringar på gårdsområdet samt ytkonstruktioner upp till totalt högst 10 000 euro.
- Undersökningskostnader eller kostnader för rengöring eller byte och kostnader för transport och behandling av avfall till följd av förorenad jordmån högst upp till 200 000 euro.

En förutsättning för att skador på jordmån och ytkonstruktioner på gårdsområdet ska ersättas är att skadan på dem varit en direkt och oundviklig följd av en ersättningsbar sakskada på byggnaden (byggnadens konstruktioner, inventarier, ytbeläggningar och husteknik).

Förutsättningen för ersättning av jordmån är dessutom att kostnaderna har uppstått på grund av en myndighets tvingande bestämmelse senast inom ett år från skadefallet.

1.1.4 Hyresinkomst

Försäkringsobjekt förutom byggnaden är också hyresinkomst som försäkringstagaren får för uthyrning av byggnaden eller en del av den. Hyresinkomst är försäkringsobjekt upp till ett belopp om 0,75 procent i månaden räknat av försäkringsbeloppet för den skadade byggnaden. Om ett försäkringsbelopp i euro inte har fastställts för byggnaden, är den hyresinkomst som är försäkringsobjekt högst 2 euro/m³ i månaden räknat av den skadade byggnadens volym.

Förlorad hyresinkomst ersätts för en period på högst 12 månader. Förutsättningen för ersättning av

hyresinkomst är att förlusten av hyresinkomsten har varit en direkt och oundviklig följd av en ersättningsbar sakskada på byggnaden (byggnadens konstruktioner, inventarier, ytbeläggningar och husteknik).

Försäkringsobjekt är inte skötselvederlag, finansieringsvederlag eller övriga vederlagsintäkter eller bruksavgifter.

1.2 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet är det penningbelopp som anges i försäkringsbrevet och som grundar sig på det återanskaffningsvärde som försäkringstagaren meddelat för egendomen eller på dess verkliga värde eller på det överenskomna värdet (förstariskförsäkring), enligt vad som anges i försäkringsbrevet. Grunden för försäkringsbeloppet anges i försäkringsbrevet.

Försäkringsbeloppet utgör beräkningsgrund för försäkringspremien. Försäkringsbeloppet utgör inte grund för skadebeloppet eller dess beräkning.

När försäkringstagaren fastställer försäkringsbeloppet för egendomen ska även följande beaktas:

- bestämmelser om beskattning (till exempel mervärdesskatt)
- transport- och installationskostnader för reparation och nyanskaffning av egendom
- rivnings-, röjnings- och förstöringskostnader för egendom som skadats så att den inte kan repareras samt kostnader för transport och handläggning i anslutning till dessa.

Försäkringsbeloppet justeras årligen enligt det index som anges i försäkringsbrevet. Indexet beskriver förändringarna i pris- och kostnadsnivån i Finland.

1.3 Försäkringsvärde

Egendomens försäkringsvärde används vid beräkning av skade- och ersättningsbelopp. Försäkringsvärdet är egendomens återanskaffningsvärde när egendomens dagsvärde är minst 50 procent av egendomens återanskaffningsvärde. Försäkringsvärdet är egendomens dagsvärde när egendomens dagsvärde är mindre än 50 procent av egendomens återanskaffningsvärde.

1.4 Återanskaffningsvärde

Egendomens återanskaffningsvärde är det penningbelopp som behövs för att skaffa en ny likadan eller till sina egenskaper närmast motsvarande egendom till samma ställe. Återanskaffningsvärdet omfattar också transport- och monteringskostnader för reparation och nyanskaffning av egendom samt rivnings-, röjnings- och förstöringskostnader för egendom som skadats så att den inte kan repareras samt kostnader för transport och handläggning i anslutning till dessa.

Byggnadens försäkringsbelopp kan grunda sig på byggnadens återanskaffningsvärde utan att ett försäkringsbelopp i euro har fastställts för byggnaden eller utan att försäkringstagaren meddelat ett återanskaffningsvärde i euro för byggnaden enligt följande:

1.4.1 Återanskaffningsvärde utan försäkringsbelopp i euro

När byggnadens försäkringsbelopp grundar sig på byggnadens återanskaffningsvärde utan att det fastställts ett försäkringsbelopp i euro för byggnaden, grundar sig försäkringen på byggnadens volym som försäkringstagaren meddelat Fennia. Om volymen har anmälts korrekt, är byggnaden försäkrad till sitt fulla återanskaffningsvärde.

Som byggnadens volym ska meddelas byggnadens volym beräknad enligt RT-kortet 120.12 eller enligt det RT-kort som ersatt det eller enligt standarden SFS-EN 15221-6. Om ett skyddstak eller en motsvarande byggnad inte har alla ytterväggar, beräknas volymen enligt de yttre måtten.

1.4.2 Återanskaffningsvärde i euro som försäkringstagaren meddelat

När byggnadens försäkringsbelopp grundar sig på byggnadens återanskaffningsvärde i euro som försäkringstagaren meddelat Fennia, ska det meddelade eurobeloppet täcka alla kostnader som uppstår för byggande av en ny likadan eller till sina egenskaper närmast motsvarande byggnad på samma plats. Återanskaffningsvärdet som försäkringstagaren meddelat ska också omfatta transport- och monteringskostnader för reparation och nyanskaffning av egendom samt rivnings-, röjnings- och förstöringskostnader för egendom som skadats så att den inte kan repareras samt kostnader för transport och handläggning i anslutning till dessa.

1.5 Dagsvärde

Egendomens dagsvärde är det penningbelopp som fås när det i återanskaffningsvärdet görs avdrag för värdeminskning på grund av egendomens ålder, slitage, föråldrad teknik, nedsatt användbarhet eller en annan motsvarande orsak.

1.6 Verkligt värde

Egendomens verkliga värde är det penningbelopp utan moms vilket man skulle ha fått för egendomen om det hade sålts på normala villkor omedelbart före skadan. Det bruksvärde som egendomen i övrigt har för försäkringstagaren inverkar inte på det verkliga värdet. Med egendomens verkliga värde avses inte det begärda priset eller bytesvärdet, utan det pris som flera köpare skulle ha varit redo att betala. Som egendomens verkliga värde beräknas dock högst egendomens återanskaffningsvärde.

1.7 Överenskommet värde (förstariskförsäkring)

När grunden för försäkringsbeloppet för egendomen är ett överenskommet värde är det fråga om en förstariskförsäkring. Från förstariskförsäkringen ersätts skador på den försäkrade egendomen enligt normala ersättningsbestämmelser om återanskaffningsvärde, dagsvärde och verkligt värde (se punkt 2.3), men underförsäkringsregeln tillämpas inte.

1.8 Restvärde

Med restvärde avses egendomens värde genast efter skadan. Restvärdet beräknas genom att använda samma grunder som direkt före skadan.

1.9 Åldersavdrag

Åldersavdrag är de avdrag som på grund av egendomens ålder eller bruksmängd beaktas när skadebeloppet beräknas.

1.10 Självrisk

Självrisken är den i försäkringsbrevet antecknade eller i försäkringsvillkoren särskilt fastställda andel som dras av från skadebeloppet vid uträkningen av ersättningsbeloppet. Om en sakskada samtidigt hänför sig till flera egendomsobjekt hos samma försäkringstagare på samma ort, avdras endast den största fastställda självrisken. Om det för samma skadefall betalas ersättning både från en egendoms- och avbrottsförsäkring som tecknats av samma försäkringstagare, avdras endast den största fastställda självrisken.

1.11 Giltighetsområde

Försäkringens giltighetsområde är den ort som antecknats i försäkringsbrevet eller annat område som särskilt fastställts i försäkringsvillkoren. Försäkringen ersätter endast skador som inträffat inom försäkringens giltighetsområde.

Oavsett vilket giltighetsområde som anges för försäkringen i försäkringsbrevet eller vad som anges ovan,

- så gäller försäkringen inte i länder utanför Finland och inga ersättningar betalas ut till den del lagstiftningen i landet i fråga kräver lokal försäkring hos ett lokalt försäkringsbolag
- så gäller försäkringen inte och inga ersättningar betalas ut om beviljande av försäkringsskyddet eller utbetalning av ersättningar strider mot Förenta nationernas resolution, eller mot handelssanktioner, ekonomiska sanktioner, förbud eller begränsningar enligt Europeiska unionens, Förenade konungariket eller Förenta staternas lagar och bestämmelser.

1.12 Giltighetstid

Försäkringens giltighetstid är den tidsperiod som antecknats i försäkringsbrevet eller annan tidsperiod som särskilt fastställts i försäkringsvillkoren. Försäkringen ersätter endast skador som inträffat under försäkringens giltighetstid.

1.13 Underförsäkring

En egendom är underförsäkrad om byggnadens försäkringsbelopp i euro, som meddelats Fennia, är mindre än byggnadens försäkringsvärde eller om byggnadens volym, som meddelats Fennia, är mindre än byggnadens faktiska volym. I sådana fall ersätter försäkringen endast en så stor del av skadebeloppet efter avdrag för självriskan som förhållandet mellan den volym som meddelats Fennia och den faktiska volymen utvisar eller förhållandet mellan det försäkringsbelopp som meddelats Fennia och försäkringsvärdet utvisar.

Byggnadens volym beräknas enligt RT-kortet 120.12 eller enligt det RT-kort som ersatt det eller enligt standarden SFS-EN 15221-6. Om ett skyddstak eller en motsvarande byggnad inte har alla ytterväggar, beräknas volymen enligt de yttre måtten.

1.14 Överförsäkring

En egendom är överförsäkrad om byggnadens försäkringsbelopp i euro, som meddelats Fennia, är högre än byggnadens försäkringsvärde eller om byggnadens volym, som meddelats Fennia, är högre än byggnadens faktiska volym. Som grund vid beräkning av ersättningsbeloppet används då det faktiska skadebeloppet som beräknats enligt punkt 2.

2 Skadebelopp

Skadebeloppet beräknas i enlighet med bestämmelserna i punkt 2.1 - 2.3.

2.1 Skadebelopp enligt återanskaffningsvärde

Om egendomens dagsvärde är direkt före skadan minst 50 procent av egendomens återanskaffningsvärde, beräknas skadebeloppet enligt återanskaffningsvärdet.

Ett skadebelopp enligt återanskaffningsvärdet beräknas enligt gällande prisnivå vid skadetidpunkten.

Om den skadade egendomen kan repareras, är skadebeloppet reparationskostnaderna, dock högst återanskaffningsvärdet med avdrag för egendomens restvärde. Reparationskostnaderna räknas in i skadebeloppet enligt det alternativ som konstaterats vara billigast.

Om man har förlorat egendomen helt eller den har skadats så att den inte längre kan repareras, är skadebeloppet de kostnader som uppstår när man skaffar en likadan eller till sina egenskaper närmast motsvarande egendom till samma plats, dock högst återanskaffningsvärdet med avdrag för egendomens restvärde.

Bygg- och reparationskostnader räknas in i skadebeloppet högst till det belopp de skulle ha om de

uppstod vid tillämpning av allmän bygg- och reparationsteknik i Finland och vid användning av bygg- och reservdelar och tillbehör som är allmänt tillgängliga i Finland.

Vid beräkning av skadebeloppet enligt återanskaffningsvärdet beaktar man dessutom punkterna 2.1.1 - 2.1.11.

2.1.1 Skatteförfattningars inverkan på skadebelopp

Vid beräkning av skadebelopp beaktas skatteförfattningar. Sådana är t.ex. mervärdesskattelagen och motsvarande författningar som tillämpas utanför Finland.

Om den försäkrade skulle vara berättigad att göra avdrag för mervärdesskatt på en vara eller tjänst i anslutning till reparation eller återanskaffning av egendom eller berättigad till skatteåterbäring, inräknas denna mervärdesskatt inte i skadebeloppet oberoende av om reparationen eller återanskaffningen har gjorts eller vem som har beställt eller betalat varan eller tjänsten. Den försäkrade ska lämna en redogörelse till Fennia för om han eller hon kan göra avdrag för den skatt som motsvarar moms och som tillämpas utanför Finland. Om inte en sådan redogörelse lämnas in, beräknas skadebeloppet alltid utan skatt.

2.1.2 Inverkan av ändring i byggbestämmelserna på byggnadens skadebelopp

Vid beräkning av skadebeloppet enligt byggnadens återanskaffningsvärde beaktas de tilläggskostnader som uppstår av att den förstörda tidigare existerande konstruktionen renoveras att motsvara byggbestämmelsers minimikrav enligt tidpunkten för renoveringen. Av dessa faktiska tilläggskostnader till följd av tvingande byggbestämmelser räknas in i skadebeloppet högst 5 procent beräknat av försäkringsbeloppet för den skadade byggnaden. Som skadebelopp beräknas emellertid högst byggnadens försäkringsbelopp i euro.

Om ett försäkringsbelopp i euro inte har fastställts för byggnaden, beaktas faktiska tilläggskostnader till följd av tvingande byggbestämmelser för högst 20 euro/m³ beräknat utifrån den skadade byggnadens volym. Som skadebelopp beräknas emellertid högst byggnadens försäkringsvärde.

2.1.3 Skadebelopp för planteringar på byggnadens gårdsområde

Skadebeloppet för planteringar på byggnadens gårdsområde utgörs av anskaffnings- och planteringskostnaderna för de plantor som finns allmänt tillgängliga i Finland.

2.1.4 Skadebelopp för anordningar och system

Om en anordning eller ett system skadas delvis, räknas in i skadebeloppet bara de faktiska reparationskostnader för den skadade och reparationsdugliga delen och de faktiska återanskaffningskostnaderna för en del som skadats så att den inte kan repareras. I skadebeloppet räknas inte in hela anordningens eller systemets förlorade användbarhet eller värdeminskning och inte heller den oskadade delen av anordningen eller systemet oavsett om anordningen eller systemet repareras till funktionsdugligt skick eller inte.

Denna villkorspunkt tillämpas även i det fall att en ny eller begagnad del som behövs för att reparera anordningen eller systemet inte längre finns att få.

2.1.5 Skadebelopp för leasingegendom

Skadebeloppet för leasingegendom är högst finansbolagets återstående fordran på basis av ett leasingavtal med tillägg för det restvärde som fastställts för egendomen i leasingavtalet när avtalsperioden löper ut.

2.1.6 Utredningskostnader för skada

I skadebeloppet inräknas inte kostnader för utredning av en skada, som t.ex. utförd arbetstid, inkomstbortfall eller kostnader för datakommunikation, inkvartering och resor.

2.1.7 Forceringskostnader

I skadebeloppet inräknas normala arbets- och anskaffningskostnader. I skadebeloppet inräknas inte kostnader för övertids- och helgarbete eller motsvarande forceringskostnader.

2.1.8 Reparationer, underhålls-, service- och förbättringsarbeten

I skadebeloppet inräknas inte kostnader för

- tillfälliga reparationer, underhålls-, service- och justeringsarbeten
- att förbättra kvalitet eller teknisk nivå
- att en konstruktion, maskin, anordning, utrustning eller ett system som från början gjorts felaktigt eller bristfälligt repareras i enlighet med bestämmelser, föreskrifter, bygglov eller god byggnads sed
- att förnya eller förbättra en bristfällig eller misslyckad reparation av en skadad egendom.

Kostnader som orsakats för att avlägsna en funktionsstörning inräknas i skadebeloppet endast om funktionsstörningen har varit en omedelbar och oundviklig följd av en skada som ska ersättas.

2.1.9 Mikrobundersökningar

I skadebeloppet inräknas inte kostnader som orsakats av mikrob- eller mögelundersökning eller andra motsvarande undersökningar.

2.1.10 Restvärdets inverkan på skadebelopp

I skadebeloppet inräknas inte egendomens restvärde oavsett vad den försäkrade gör med en egendom som har ett restvärde efter en skada. Byggnadens restvärde inräknas dock i skadebeloppet för byggnaden till den del de byggnadsdelar som inte skadats vid försäkringsfallet inte på grund av lagstiftning eller tvingande myndighetsbestämmelser kan utnyttjas.

2.1.11 Åldersavdrags inverkan på skadebelopp

Vid beräkning av skadebelopp beaktas följande åldersavdrag:

Vid brottskador räknas skadebeloppet för lås, så att låsets ålder och åldersavdrag beaktas i enlighet med punkt 6.4.1.

Det skadebelopp som uppstår till följd av läckage av vätska, ånga eller gas beräknas så att åldern på och åldersavdraget för rör, cisterner, vattenarmaturer, andra anordningar eller yttertak som läckt beaktas i enlighet med punkt 6.4.2.

Vid skada som orsakas av skada på husteknik räknas skadebeloppet så att husteknikens ålder och åldersavdrag beaktas i enlighet med punkt 6.4.3.

2.2 Skadebelopp enligt dagsvärde

Om egendomens dagsvärde är mindre än 50 procent av egendomens återanskaffningsvärde, beräknas skadebeloppet enligt dagsvärdet.

Om skadad egendom som är reparationsdugligt inte repareras eller om inte en ny likadan egendom

skaffas för samma bruksändamål till samma ställe inom två år från försäkringsfallet för att ersätta skadad egendom som inte kan repareras eller som gått förlorad helt och hållet, beräknas skadebeloppet enligt dagsvärdet, men som skadebelopp beräknas dock högst egendomens verkliga värde.

Skadebeloppet enligt dagsvärdet tillämpas dock inte vid skador där något har gått sönder när skadebeloppet beräknas genom att använda åldersavdrag som bygger på den skadade egendomens ålder eller bruksmängd (se punkt 6.4).

Skadebeloppet enligt dagsvärdet är en lika stor del av skadebeloppet enligt återanskaffningsvärdet som egendomens dagsvärde är av egendomens återanskaffningsvärde.

2.3 Skadebelopp enligt överenskommet värde (förstariskförsäkring)

Om grunden för egendomens försäkringsbelopp är ett överenskommet värde (förstariskförsäkring), beräknas skadebeloppet enligt bestämmelserna om skadebelopp enligt återanskaffningsvärde och dagsvärde (se punkterna 2.1 och 2.2). På förstariskförsäkringen tillämpas dock inte underförsäkringsregeln.

2.4 Skadebeloppet för hyresinkomst

Skadebeloppet för hyresinkomst är beloppet av förlorad hyresinkomst räknat enligt punkt 1.1.4. Om renoveringen av byggnaden eller ombyggnadsarbetet försenas på grund av orsaker som beror på försäkringstagaren, räknas skadebeloppet för högst den tid som renoveringen eller ombyggnadsarbetet skulle ha tagit om arbetet effektivt hade påbörjats genast efter sakskadadan. Sådana orsaker är t.ex. bristfällig egendomsförsäkring eller brist på annan finansiering som behövs för renoveringen eller ombyggnadsarbetet.

3 Ersättningsbelopp

Ersättningsbeloppet fås genom att från skadebeloppet enligt punkt 2 dra av självriskan och sedan beakta eventuell underförsäkring enligt punkt 1.13 och göra avdrag från ersättningen på grund av eventuell försummelse att följa säkerhetsföreskrifterna och de allmänna avtalsvillkoren i angiven ordning.

Den högsta gränsen för Fennias ersättningskyldighet är egendomens försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet. Om försäkringsbeloppet är större än försäkringsvärdet eller om det är fråga om en egendomsförsäkring som grundar sig på nyckeltal som meddelas Fennia, är den högsta gränsen för Fennias ersättningskyldighet egendomens försäkringsvärde.

4 Utbetalning av ersättning

Fennia betalar ut ersättning när försäkringstagaren lämnar en redogörelse för att egendomen inte har in-tecknats som säkerhet för skuld eller när in-teckningshavarna lämnar uppgifter till Fennia för utbetalning av ersättning.

Först betalar man ut ersättning vars belopp fås genom att dra av självriskan från skadebeloppet enligt dagsvärdet, men dock högst självriskan från egendomens verkliga värde, och sedan beakta eventuell underförsäkring enligt punkt 1.13 och göra avdrag från ersättningen på grund av eventuell försummelse att följa säkerhetsföreskrifterna och de allmänna avtalsvillkoren i angiven ordning.

Om egendomens dagsvärde är mindre än 50 procent av återanskaffningsvärdet, men högre än det verkliga värdet, betalar Fennia skillnaden mellan ersättningen enligt dagsvärdet och det verkliga värdet om Fennia inom två år från det att skadan inträffade får en redogörelse för reparations- eller återanskaffningsåtgärderna och att ersättningen som först betalades ut har använts för reparation eller återanskaffning.

Om egendomens dagsvärde är minst 50 procent av återanskaffningsvärdet, betalar Fennia skillnaden mellan ersättningen enligt återanskaffningsvärdet och det verkliga värdet om Fennia inom två år från det att skadan inträffade får en redogörelse för reparations- eller återanskaffningsåtgärderna och att ersättningen som först betalades ut har använts för reparation eller återanskaffning. Rätt till ersättning enligt återanskaffningsvärdet har endast den som var försäkrad när försäkringsfallet inträffade. Rätten kan inte överföras på en tredje part. En tredje part har rätt endast till ersättning enligt dagsvärdet.

Om byggandet drar ut på tiden på grund av en myndighets tvingande bestämmelse, förlängs tidsfristen på två år med förseningstiden som direkt orsakas av bestämmelsen.

Om försäkringsfallet hänför sig till egendom, för vilken fastighets- eller företagsinteckning kan fastställas, betalas ersättning genom att iakttas bestämmelserna i jordabalken och lagen om företagsinteckning.

Om försäkringsfallet hänför sig till leasingegendom, betalas ersättningen till den som äger egendomen.

5 Övriga bestämmelser

5.1 Anmälan om skada och skadeinspektion

När en skada upptäcks ska den omgående anmälas till Fennia. Fennia ska beredas tillfälle att inspektera den skadade egendomen innan den förstörs, repareras eller återanskaffas. Om det är nödvändigt att inleda reparationsarbete för att undvika avbrott i affärsverksamheten eller uppkomst av någon annan tilläggskada, kan sådana reparationsarbeten påbörjas även om någon anmälan inte har kunnat göras till Fennia. Samtlig förstörd egendom ska dokumenteras så att den förstörda egendomens typ och mängd kan pålitligt bekräftas. Fennia har rätt att inte ersätta den förstörda egendomen om ovannämnda dokumenteringskrav har försumrats.

5.2 Uppgifter som behövs för utredningen av en skada

Försäkringstagaren ska lämna in de dokument och övriga uppgifter som Fennia begärt och som behövs för utredningen av en skada. Försäkringen ersätter inte kostnader för sådana utredningar eller kostnader för anskaffningen av dem.

5.3 Beställare av reparationer och återanskaffning

Den försäkrade ska vara beställare av reparationsarbetet och återanskaffningen och vara antecknad som fakturabetalare.

5.4 Fennias rätt att lösa in skadad egendom och betala ut ersättning

Försäkrad egendom förblir även efter försäkringsfallet hos ägaren. Fennia har dock rätt att lösa in skadad egendom eller en del av den. Inlöst egendom beräknas enligt samma grunder som skadebelopp.

Fennia har rätt att betala ersättning:

- betala den reparation som konstaterats vara förmånligast
- betala det nybygge eller den återanskaffning som konstaterats vara förmånligast
- betala den med pengar
- anskaffa motsvarande egendom i stället.

5.5 Återbetalning av ersättning

Om Fennia har betalat ut ersättning utan att beakta egendomens restvärde eller egendom som återfås efter att ersättning utbetalats, är den försäkrade, om Fennia så kräver, skyldig att betala tillbaka den ersättning som utbetalats eller att överföra äganderätten till egendomen på Fennia. Om egendomen återfås, ska försäkringstagaren meddela om detta till Fennia. Om ersättning med undantag för självriskandelen inte har utbetalats till fullt belopp och egendom återfås efter att ersättning utbetalats, är den försäkrade, om Fennia så kräver, skyldig att överföra äganderätten till den egendom som återfåts på Fennia upp till ersättningsbeloppet. På det samägandeförhållande som härvid uppstår tillämpas det som i lagen stadgas om samägandeförhållanden.

5.6 Försäkringens giltighet och försäkringspremie efter ett försäkringsfall

Försäkringspremien berättigar till en ersättning, som uppgår till högst försäkringsbeloppet för egendomen, under försäkringsperioden. Om försäkringsbeloppet är större än försäkringsvärdet eller om det är fråga om en egendomsförsäkring som grundar sig på nyckeltal som meddelas Fennia, berättigar försäkringspremien högst till en ersättning, som motsvarar försäkringsvärdet på egendomen, under försäkringsperioden. Fennia återbetalar inte en försäkringspremie för den återstående försäkringsperioden efter att egendom förstörts eller gått förlorad. Fennia har rätt att ta ut en ny försäkringspremie för egendom som återanskaffas under samma försäkringsperiod för perioden mellan återanskaffningstidpunkten och datumet för när försäkringsperioden löpte ut. Försäkringen fortsätter dock som tidigare till utgången av försäkringsperioden om Fennia inte meddelar om en eventuell tilläggspremie eller om ändringar under ersättningsprocessens gång.

6 Skador som ersätts samt begränsningar, åldersavdrag och förhöjda självrisker i anslutning till dem

6.1 Sakskador som ersätts

Från fastighetsförsäkringen ersätts direkta sakskador som plötsligt och oförutsett uppkommit på den egendom som är försäkringsobjekt.

6.2 Övriga kostnader som ersätts

Försäkringen ersätter släckmedlets värde och fyllningskostnader för den släckningsanordning som skyddat den försäkrade byggnaden när det var nödvändigt att utlösa anordningen för att släcka en brand som redan uppstått.

Om huvudnycklarna till en försäkrad byggnad eller nycklarna till ett förvaringsutrymme för försäkrad lös egendom stulits ur försäkringstagarens besittning genom inbrott eller rån, ersätter försäkringen kostnader för åtgärder att förhindra missbruk av den stulna nyckeln förutsatt att nyckeln uppenbarligen finns hos någon som inte har rätt till den och till följd av detta finns en omedelbar fara att försäkrad lös egendom kan stjälas.

Sådana åtgärder anses vara byte av en sådan spärr (spärrskiva) i låset till byggnadens ytterdörr eller dörren till byggnadens förvaringsutrymme för den försäkrade lösa egendomen som gör att den stulna nyckeln inte passar in i de ovannämnda låsen. Om det inte är möjligt att byta spärren i låset, ersätts förnyande av låset i fråga. Till exempel att börja använda flera nycklar utgör inte grund till att förnya hela låset.

Som nycklar i försäkringstagarens besittning betraktas också nycklar som bostads- eller fastighetsaktiebolagets disponent, styrelsemedlem eller servicebolag innehar eller som någon annan som deltar i fastighetsunderhållet och har ett avtal med försäkringstagaren innehar.

Med rån avses en händelse där en nyckel har stulits genom att använda våld på person eller hot om sådant våld (31 kap. 1 och 2 § i strafflagen).

En förutsättning för ersättning är att en brottsanmälan har lämnats om händelsen.

6.3 Ersättningsbegränsningar

6.3.1 Översvämning

En förutsättning för ersättning för skada till följd av översvämning är att det är fråga om sådan exceptionell översvämning till följd av störtregn, översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning som har inträffat i Finland eller är en kombination av dessa, så att vatten tränger in i en byggnad som är försäkringsobjekt eller i dess konstruktioner direkt från markytan eller via rörnät som är fast installerade i byggnaden och att

- regnmängden på skadeplatsen har varit minst 30 mm i timmen eller 75 mm i dygnet eller
- vattenytan eller havsytan vid skadeplatsen har stigit till ett vattenstånd vars förekomstsannolikhet på skadeplatsen är en gång på 50 år eller mer sällan.

Som översvämningsskada ersätts när ovannämnda förutsättningar uppfylls även skador till följd av isrörelser som orsakats av exceptionell översvämning i vattendrag och havsvattenöversvämning.

Försäkringen ersätter inte

- skador till följd av bestående höjning av medelvattenytan eller normal variation av vattenytans nivå eller sjögång
- skador på en byggnad som byggts utan sådant tillstånd som fastställs i lag eller i strid mot det beviljade tillståndet, eller skada på egendom som finns i en sådan byggnad
- skador på den egendom som är försäkringsobjekt på grund av ett planerings-, tillverknings-, material-, byggnads- eller monteringsfel eller på grund av byggande som strider mot byggbestämmelser, -anvisningar eller god byggnadssed eller på grund av ett arbetsfel som gjorts vid hantering av den försäkrade egendomen
- skador till den del den försäkrade kan få ersättning från statliga medel med stöd av lagen om ersättande av skador som förorsakats av exceptionella översvämningar (284/1983).

Med översvämning till följd av störtregn avses en situation där ett exceptionellt kraftigt regn leder till översvämning av vatten på markytan.

Med översvämning i vattendrag avses att vattenytan i en älv, en sjö, ett dike eller en bäck stiger exceptionellt till följd av exceptionella regn eller snösmältning eller is- eller issörpningsdamm.

Med havsvattenöversvämning avses att havsytan stiger exceptionellt till följd av stormvind, variation i lufttrycket eller strömning i de danska sunden.

6.3.2 Epidemi

Som skador till följd förorening till följd av epidemi ersätts bara följande kostnader till följd av en tvingande, skriftlig föreskrift som utfärdats av en myndighet:

- kostnader för rengöring och desinfektion av en försäkrad byggnad, konstruktion och lös egendom som förordnats att rengöras
- kostnader för förstöring av försäkrad lös egendom som förordnats att förstöras
- värdet på den försäkrade lösa egendom som förordnats att förstöras.

Förutsättningen för ersättning är att kostnaderna har uppstått i Finland och att de är en direkt följd av en myndighets skriftliga föreskrift som gäller den försäkrade byggnaden och som bygger på gällande lagar, lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) eller lagen om djursjukdomar (76/2021), och med vilken man begränsar spridning av en epidemi och att det gått minst ett år sedan den senaste föroreningen till följd av en epidemi. Tidsfristen på ett år räknas från det när myndigheterna beviljat verksamheten tillstånd att starta på nytt.

Sak- och avbrottsskador till följd av samma epidemi ersätts till en försäkringstagare högst 1 000 000

euro och till alla försäkringstagare sammanlagt högst 3 000 000 euro. Om det sammanlagda belopp för en skada som drabbat alla försäkringstagare till följd av samma epidemi överskrider 3 000 000 euro, betalas ersättningen i proportion till skadebeloppen, så att ersättningsbeloppet är sammanlagt 3 000 000 euro. För skador till följd av epidemier som konstaterats under samma kalenderår ersätts till alla försäkringstagare sammanlagt högst 6 000 000 euro.

6.3.3 Planerings-, tillverknings-, material-, byggnads-, monterings- och arbetsfel

Försäkringen ersätter inte kostnader för reparation av en felaktig konstruktion, husteknik eller en annan felaktig egendom och inte heller skador på försäkrad egendom på grund av planerings-, tillverknings-, material-, byggnads- eller monteringsfel eller på grund av byggande som strider mot byggbestämmelser, -anvisningar eller god byggnadssed.

Försäkringen ersätter dock skador som till följd av en sådan gärning, försummelse eller ett fel direkt uppstått på en felfri egendom till följd av

- eld som kommit lös
- en explosion med undantag av professionellt sprängningsarbete
- en storm (fallvind, tromb eller vind vars vindhastighet i byar är minst 21 meter i sekunden).

Dessutom ersätter försäkringen skador till följd av läckage av vätska, ånga eller gas, eller till följd av att försäkrad egendom gått sönder när försäkringstagaren påvisar följande

- Läckaget av vätskan, ångan eller gasen, eller att den försäkrade egendomen gått sönder, är en direkt följd av ett bygg-, monterings-, eller arbetsfel som ett företag eller en yrkesutövare gjort i samband med byggande eller montering av system eller delar som hör till husteknik, eller i samband med anslutning av bruksanordningar till hustekniska system, men
  - företagets eller yrkesutövarens ersättningsskyldighet enligt gällande rätt har upphört och att det inte går att få ersättning för skadan från företagets eller yrkesutövarens ansvarsförsäkring
  - företaget eller yrkesutövaren är insolvent och därför inte kan ersätta den skada som denna vållat och det inte går att få ersättning från företagets eller yrkesutövarens ansvarsförsäkring.
- Läckaget av vätskan, ångan eller gasen, eller att den försäkrade egendomen gått sönder, är en direkt följd av ett monterings-, eller arbetsfel som en privatperson gjort i en bostadslägenhet som han eller hon äger eller förfogar över.

Försäkringen ersätter dock inte när en byggnadsdel, anordning eller apparatur som är föremål för underhålls- eller reparationsarbete eller som finns i arbetets närmaste påverkningsområde har gått sönder, skrämmats eller förstörts på ett annat sätt till följd av ett arbetsfel vid underhåll eller reparation av byggnaden. Försäkringen ersätter dock en direkt skada på en felfri försäkrad egendom till följd av att någonting gått sönder.

Försäkringen ersätter dock inte skador till följd av av planerings-, tillverknings-, material-, byggnads- eller monteringsfel eller till följd av byggande som strider mot byggbestämmelser, -anvisningar eller god byggnadssed om försäkringstagaren eller någon som kan jämföras med denna var eller borde ha varit medveten om en sådan gärning, försummelse eller ett sådant fel, och inte heller skador som han eller hon vållat sig själv.

6.3.4 Brand- och explosionsskador

Försäkringen ersätter inte

- skador på egendom som försäkringstagaren eller en person som kan jämföras med försäkringstagaren uttryckligen har utsatt för eld eller värme
- skador som orsakats av att sprängämnen exploderat i en anläggning som staten eller kommunen äger och upprätthåller antingen ensam eller som majoritetsägare
- skador som orsakats av sprängnings- eller brytningsarbete (Försäkringen ersätter dock ovan avsedd skada som observerats omedelbart efter sprängning och som reklamerats till den som ansvarar för sprängningsarbetet, om försäkringstagaren påvisar att den som är ansvarig för

skadan har blivit betalningsoförmögen och således inte kan ersätta skadan. Försäkringen ersätter emellertid inte skadan om försäkringstagaren eller en person som kan jämföras med försäkringstagaren har beställt eller utfört sprängnings- eller brytningsarbetet.)

- skador som orsakats av att ett däck eller förbränningsmotorn i ett fordon eller en motordriven arbetsmaskin exploderar.

6.3.5 Skador till följd av naturfenomen

Försäkringen ersätter inte följande:

- Skador till följd av lufrörelser, såvida det inte är fråga om en storm, fallvind eller tromb.
- Skador som har orsakats av att snö, is, vätska, ånga eller gas kommit in i en byggnad från utsidan genom eller via tak-, vägg- eller golvkonstruktioner, såvida skadan inte är en direkt följd av att tak-, vägg- eller golvkonstruktionen plötsligt och oförutsett gått sönder som direkt följd av en storm, fallvind eller tromb eller takarbetets väderskydd plötsligt och oförutsett gått sönder som direkt följd av en storm, fallvind eller tromb och det inte går att få ersättning från entreprenadförsäkringen eller ansvarsförsäkringen.
- Skador på en brygga eller en annan strandkonstruktion till följd av sjögång, annan vattenrörelse eller storm.
- Skador som orsakats av snöns eller isens rörelser eller tyngd (försäkringen ersätter dock skada till följd av isens rörelser när det är fråga om isrörelse som avses i punkt 6.3.1, dvs. en direkt följd av exceptionell översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning)
- Skador som orsakats av en förändring i grundvattenståndet, jordbävning, tjäle eller andra rörelser i marken eller av att grunden satt sig eller gått sönder
- Skador som orsakats av att ett djur övervintrar eller bygger bo i byggnaden eller dess konstruktioner eller håligheter och inte heller skador som orsakats av insekter, gnagare eller skadedjur, som möss och råttor, andra än brand- eller läckageskador.

Med storm avses en vind, vars vindhastighet i byar är minst 21 meter i sekunden.

6.3.6 Brottsskador

Försäkringen ersätter inte

- en inbrotts- eller skadegörelseskada vars händelsetidpunkt inte kan fastställas eller som konstateras först i samband med regelbunden inventering
- en skadegörelseskada som en person som använder lägenheten har orsakat på inventarier, utrustning, anordningar eller ytmaterial i en enskild lägenhet
- en skada som orsakats av störningar i datakommunikationen (t.ex. överbelastningsangrepp), dataintrång (t.ex. hacker-attacker) eller orsakande av fara för databehandlingen (t.ex. datavirus)
- en skada som orsakats av bedrägeri, förskingring eller annat svikligt förfarande som är jämförbart med dessa.

Förutsättningen för ersättning för brottsskador är att en brottsanmälan har lämnats om händelsen.

6.3.7 Läckageskador

Försäkringen ersätter inte

- Skador som orsakats av att vätska läckt in i konstruktioner genom vattenisoleringen eller genom vattenisoleringens rör genomföringar eller fogar
- Skador som orsakats av att vätska läckt in i konstruktioner genom golvbrunnen eller dess fogar eller genomföringar eller golvbrunnens förhöjningsring eller dess fogar eller genomföringar. En sådan fog anses även vara fogen till golvbrunnen eller dess förhöjningsring samt vattenisoleringens fogar i golvet.
- Skador som orsakats av att ett rum som är försett med golvbrunn inte har vattenisolerats
- Skador som orsakats av att regn- eller smältvatten strömmat ut från takrännor eller byggnadens yttre stuprör
- Skador som orsakats av att snö, is, vätska, ånga eller gas kommit in i byggnaden från

byggnadens utsida genom eller via tak-, vägg- eller golvkonstruktionen. Försäkringen ersätter dock läckageskador till följd av att ett fast monterat tappvattenrör, en värme- eller kylledning eller ett avlopp utanför bygganden plötsligt gått sönder.

- Skador som orsakats av att en kommunal eller någon annan allmän vatten- eller avloppsledning har skadats, täppts till, underdimensionerats eller inte fungerar av någon annan orsak.

6.3.8 Övriga ersättningsbegränsningar

Utöver de ersättningsbegränsningar som anges i punkterna 6.3.1 - 6.3.7 ersätter försäkringen inte följande

- Läckageskador eller att något gått sönder till följd av frysning, såvida frysningen inte varit en omedelbar och oundviklig följd av att värme- eller värmeregleringsanordningen i en försäkrad byggnad plötsligt och oförutsett gått sönder eller av ett avbrott i el-, fjärrvärme- eller gasförsörjningen vilket inte meddelats på förhand. Med att något oförutsett gått sönder avses inte när proppen, skyddsströmbrytaren, felströmsskyddet eller en motsvarande säkerhetsanordning fungerar vid överbelastning eller annars utan att värme- eller värmeregleringsanordningen gått sönder.
- Om en murad eldstad, rökkanal eller skorsten går sönder
- Skador som orsakats av att en grävd eller borrhål brunn, jordvärmesystemets borrhål eller ett annat motsvarande borrhål täppts till, rasat, gått sönder, varit underdimensionerade eller slutat fungera
- Skador som orsakats av att ett dräneringssystem, ett system att hålla bort regnvatten, smältvatten, vatten eller grundvatten eller ett annat system för att hålla marken torr har fått stopp, rasat, gått sönder, varit under dimensionerat eller slutat fungera.
- Skador som orsakats av röta, svampbildning, mögel eller lukt på grund av kondensvatten eller fukt, såvida detta inte är en direkt och oundviklig följd av en plötslig läckageskada
- Skador som orsakats av långvarig inverkan (t.ex. förorening, slitage, ett materials naturliga försvagning, skrämor, smuts, avlagringar, fällningar, pannsten, rost, korrosion, spänningskorrosion, svampbildning, lukt, mögel eller av långsam förändring i temperatur eller fukt).
- Skador som orsakats av att egendom förkommit, försvunnit eller glömts kvar
- vätska, ånga eller gas som gått till spillo till följd av läckage och inte heller ökad energiförbrukning
- Skador som orsakats av att underhållet av den försäkrade egendomen har försummats eller av att egendomen använts i strid med bruksanvisningarna eller att egendomen har använts för ett ändamål för vilket den inte är planerad
- Skador på en maskin, anordning eller konstruktion som tillverkats av ett material som är olämpligt för dess användningsändamål eller som strider mot en myndighetsbestämmelse som gäller maskinen, anordningen eller konstruktionen
- Skador på uppgifter, filer eller program, såvida databehandlingsenheten eller datamediet inte har skadats vid samma tillfälle
- Skador som orsakats av programmeringsfel, ett felaktigt eller oändamålsenligt dataprogram eller av felaktig lagring av uppgifter
- Skador som någon annan är ansvarig för på basis av garanti eller annan motsvarande förbindelse.
- Skador som ersätts med stöd av konsumentskydds-, produktansvars-, trafikförsäkrings-, elmarknads-, elsäkerhetslagen eller någon annan speciallag.
- Skador som orsakats av krig, uppror, folkresning eller under någon annan motsvarande händelse som rubbar samhällsordningen eller som hänför sig till en sådan händelse
- Skador som orsakats av en skada som beskrivs i atomansvarighetslagen oberoende av var atomskadan inträffat.

6.4 Åldersavdrag

6.4.1 Kostnader för omläggning och förnyelse av lås

Vid brottsskador görs vid beräkning av skadebeloppet för lås ett avdrag från kostnaderna för omläggning och förnyelse av låsen på 5 procent för varje påbörjat kalenderår med undantag för det år låsen togs i bruk och det därpå följande året. Åldersavdrag tillämpas inte om

- låset skadades i samband med ett inbrottsförsök, men låset förhindrade själva inbrottet
- omläggningen eller förnyandet av låset är nödvändigt för att förhindra en omedelbart hotande fara för den försäkrade egendomen (se punkt 6.2).

Med ibruktagningsår avses tiden från ibruktagningstidpunkten fram till slutet av samma kalenderår.

6.4.2 Läckageskador

Vid beräkning av skadebeloppet för en byggnad eller konstruktion som drabbats av läckage av vätska, ånga eller gas görs från kostnaderna för lokalisering av skadan och från kostnaderna för reparation och återanskaffning, öppning och tillslutning av konstruktioner och schaktning och fyllning av jord ett avdrag enligt åldern på de rörnät, cisterner, vattenarmaturer, andra anordningar eller yttertak som läckt enligt följande:

Ålder på rörnätet, cisternen, vattenarmaturen, en annan anordning eller yttertaket	Avdrag från skadebeloppet
21 - 30 år	20 %
31 - 40 år	30 %
41 - 50 år	50 %
över 50 år	60 %

Åldersavdraget är dock högst 20 000 euro per skada.

Åldern är skillnaden mellan skadeåret och ibruktagningsåret. Med ibruktagningsår avses tiden från ibruktagningstidpunkten fram till slutet av samma kalenderår.

Om avloppen har renoverats invändigt, anses rörets ålder vid tidpunkten för renoveringen vara 15 år istället för den faktiska åldern när samtliga följande förutsättningar uppfylls:

- Som renoveringsmetod används relining med strumpa eller formpassade rör och som slutresultat uppstår ett nytt självbärande rör inne i det gamla avloppsröret.
- Produkten som används för renoveringen har vid tidpunkten för renoveringen ett giltigt certifikat beviljat av Eurofins Expert Services Oy/VTT, där materialets livslängd bedöms vara minst 40 år.

Om skadan uppstått till följd av att avloppets ursprungliga konstruktioner, som ursprungliga upphängningar, lossnat, beräknas åldersavdraget enligt rörnätets ursprungliga ålder.

6.4.3 Skador när husteknik gått sönder

Vid beräkning av skadebeloppet när husteknik gått sönder görs från kostnaderna för reparation och återanskaffning av husteknik och för öppning och tillslutning av konstruktioner i samband med att felet lokaliserats och hustekniken reparerats eller förnyats samt från jordgrävnings- och fyllningskostnaderna ett avdrag som grundar sig på åldern hos den husteknik som gått sönder. Avdraget görs med undantag för ibruktagningsåret och det därpå följande året för varje påbörjat kalenderår enligt följande:

- datorer och kringutrustning inklusive kablar 20 % per år
- datakommunikationsutrustning och datorbaserade styr-, regler- och övervakningsanordningar och -system inklusive kablar 10 % per år

- hissar, rulltrappor, maskindrivna luckor, ytterdörrar i godstrafik samt lyftanordningar eller transportörer inklusive kringutrustning och kablar 10 % per år
- luft- och markpumpar och andra värmepumpar inklusive regleranordningar 10 % per år
- värmerör och -paneler samt andra maskiner och anläggningar som används för uppvärmning, avkylning och ventilation inklusive reglage och kablar 6 % per år
- värmekablar och varmvattenberedare inklusive regleranordningar 6 % per år
- elmotorer, generatorer, transformatorer och solpaneler inklusive reglage och kablar 6 % per år
- underjordiska behållare och rör i anslutning till dem 6 % per år
- övriga maskiner och anordningar, behållare, rörnät, kablar och installationer av ledningar 3 % per år.

Åldersavdraget fås genom att multiplicera ovannämnda åldersavdragsprocent med det antal år som beaktas.

Med ibruktagningsår avses tiden från ibruktagningstidpunkten fram till slutet av samma kalenderår.

Om en maskin, anordning, utrustning, ett system eller en del av dessa har en livslängd eller bruksmängd som tillverkaren fastställt och enligt vilken maskinen, anordningen, utrustningen, systemet eller en del av dessa förlorar sitt värde snabbare än det ovan fastställda åldersavdraget, tillämpas det åldersavdrag som bygger på den livslängd eller bruksmängd som tillverkaren fastställt.

6.5 Förhöjda självrisker

Vid skador som ersätts tillämpas höjda självrisker i enlighet med punkterna 6.5.1 - 6.5.5. I en skada tillämpas bara den högsta självrisken.

6.5.1 Bygg-, installations- och reparationsarbeten

Om en skada har uppstått på en byggnad eller en konstruktion som är under byggnad, installation eller renovering, är självrisken i varje skadefall 10 procent av skadebeloppet, dock minst 3 000 euro eller ett större belopp som anges i försäkringsbrevet. Självrisken per skadefall är emellertid högst 30 000 euro eller ett större belopp som anges i försäkringsbrevet. Den förhöjda självrisken gäller om de halvfärdiga konstruktionerna eller en annan faktor som beror på bygg-, installations- eller renoveringsarbetet har inverkat på uppkomsten av skadan eller skadans omfattning.

6.5.2 Heta arbeten

Om en brandskada har orsakats av heta arbeten som försäkringstagaren eller någon som kan jämföras med försäkringstagaren har utfört eller låtit utföra, är självrisken vid varje skada 10 procent av skadebeloppet, dock minst 3 000 euro eller ett större belopp som anges i försäkringsbrevet. Självrisken per skadefall är dock högst 30 000 euro eller ett större belopp som anges i försäkringsbrevet.

Med heta arbeten avses sådana arbeten där det förekommer gnistor eller där öppen låga eller något annat slag av värme används som ger upphov till brandfara. Heta arbeten är bl.a. gas- och bågsvetsning, skärbränning och bågskäring, kapning med rondell och slipning av metaller samt arbeten där gasbrännare, något annat slag av öppen eld eller varmluftspistol används.

6.5.3 Skråmor och smuts

Om skadan utgörs uteslutande av att byggnadens eller andra konstruktioners ytor skråmats, graverats eller smutsats (t.ex. graffiti och tags) eller av någon annan motsvarande åverkan, är självrisken i varje skadefall 25 procent av skadebeloppet, dock minst 3 000 euro eller ett större belopp som anges i försäkringsbrevet. Självrisken per skadefall är emellertid högst 30 000 euro eller ett större belopp som anges i försäkringsbrevet.

6.5.4 Vätska, ånga eller gas som strömmat ut ur bruksanordning, slang eller fog

Självriskén vid skador till följd av vätska, ånga eller gas som strömmat ut ur en bruksanordning, slang, en fog mellan bruksanordningen och slangen eller ur en fog mellan dessa och en ventil eller en kran är 25 procent av skadebeloppet. Självriskén är dock minst det belopp som anges i försäkringsbrevet.

6.5.5 Vätska, ånga eller gas som strömmat ut ur ventil, kran eller duschanordning som lämnats öppen

Skador till följd av att vätska, ånga eller gas strömmat ut ur en ventil, kran eller duschanordning som lämnats öppen är 25 procent av skadebeloppet. Självriskén är dock minst det belopp som anges i försäkringsbrevet.

Kontaktinformation

Försäkringsgivare	Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia
FO-nummer	0196826-7
Hemort	Helsingfors
Postadress	00017 FENNIA
Telefon	010 5031
Fax	010 503 5300
Företagsservice	Vår telefonservice 010 503 8818 vardagar kl. 8-17
Internet	www.fennia.fi
E-post	fornamn.efternamn@fennia.fi